

„Bojovali za nás, my se staráme o ně!“

VETERÁN

4/2014

Zpravodaj projektu ČsOL Péče o válečné veterány

Hejtman Středočeského kraje ocenil válečné veterány

Hejtman Středočeského kraje Miloš Petera se 16. září 2014 setkal s veterány z druhé světové války, kteří žijí na území kraje. „Je mi ctí, že jsem dnes mohl předat ocenění hrdinům, kteří neváhali bojovat ve druhé světové válce za svou vlast. I díky nim nevyhráli válku nacisté. K dnešnímu dni žije na území ČR 1035 válečných veteránů, v našem kraji pak 76. Všem patří můj dík a úcta. Věřím, že i díky této připomínce jejich hrdinství posílíme povědomí o druhé světové válce a jejích následcích,“ uvedl středočeský hejtman Miloš Petera ve svém úvodním vystoupení.

Celkem 76 středočeským válečným veteránům pak předal u příležitosti blížícího se 70. výročí osvobození naší vlasti a za jejich osobní přínos ve II. odboji Pamětní medaili Středočeského kraje. Slavnostního aktu se osobně zúčastnilo 16 veteránů.

Přítomni byli i radní pro oblast regionálního rozvoje Karel Horčíčka, zástupce Ministerstva obrany ČR Jiří Mašek, zástupci Československé obce legionářské v čele s tajemníkem ČsOL Milanem Mojžíšem a krajským koordinátorem projektu POVV Stanislavem Švidkem, terénní pracovníci projektu POVV a také pracovníci krajského úřadu.

Pak došlo k velmi dojemnému okamžiku. Hejtman Miloš Petera totiž předal šek v hodnotě 190 000 korun zástupcům Československé obce legionářské a projektu POVV. Jedná se o příspěvek na nákup léků a potravinových doplňků pro válečné veterány a účastníky II. odboje, kteří žijí ve Středočeském kraji.

Slavnostní akt doprovázel svým dojemným vystoupením pěvecký sbor Gymnázia Poděbrady pod vedením sbormistryně Jarošlavy Dunovské a celé setkání bylo završeno pohoštěním, během něhož se více než hodinu hovořilo, diskutovalo a vzpomínalo.

Text a foto: Ladislav Lenk

Vzácný jubilant olomouckého kraje

Dne 31. 5. 2014 se konala v nádherné radnici statutárního města Prostějov malá slavnost. Plukovník v. v. Alfréd Janský se ve zdraví dožil 100 let a při oslavě tohoto vzácného jubilea nechyběli gratulanti s dary. Ministerstvo obrany zastupoval ředitel odboru péče o válečné veterány plk. Eduard Stehlík spolu s ředitelem KVV Olomouc plk. Josefem Kulou. Dar předsedy ČsOL – knihu o Čs. legii v Rusku – předal vedoucí projektu POVV. Velmi emotivní a krásný hlavní projev přednesl primátor města br. Miroslav Pišťák. K tomuto významnému jubileu plukovníka v. v. Alfréda Janského připravujeme samostatný medailon do časopisu Legionářský směr.

Text a foto: Pavel Skácel

Vytvořil státní znak České republiky

Málo kdo to asi ví, ale válečný veterán plukovník v. v. Jiří Louda je heraldikem, který vytvořil současný státní znak naší republiky. Nyní žije se svojí paní v Olomouci, kde uprostřed knih (i těch, které sám napsal a ilustroval) tráví čas ve vzpomínkách na plodná léta.

Narodil se v rodině učitele v Kutné Hoře. Doma jej rodiče vedli k práci a lásce k vlasti. Měl se stát pokračovatelem v učitelském povolání. Ohrožení republiky jej však přivedlo na jinou dráhu, kterou bytostně pokládal za potřebnější – do armády. Po obsazení vlasti utíká za hranice a složitou cestou se dostává přes Polsko a Francii až do Velké Británie. Po čase opouští zbraň boha války dělostřelectvo, aby se cvičil pro nasazení v republice. Při náročném výcviku a testech mu přijdou na srdeční nedostatečnost. Zůstává u jednotky jako instruktor.

Po návratu do republiky je zaměstnán v armádě, než novodobí kádrováci přijdou na jeho zpravodajskou minulost. Musí z armády odejít a později ztratí i místo učitele na škole, kde učil angličtinu. Osud tomu chce, aby svá nejlepší a neplodnější léta trávil jako zaměstnanec Univerzitní knihovny v Olomouci. Dopoledne a odpoledne tráví mezi milovanými knihami, večery a noci věnuje svému koni (koničku) heraldice a kreslení. Za svoji práci je odměněn láskou a úctou svých kolegů a vedením univerzity, která mu udělí čestný titul Doctor honoris causa. Vrcholem jeho heraldické práce je návrh státního znaku republiky. V roce 2000 je vyznamenám prezidentem republiky Řádem za zásluhy.

Připravil: Pavel Skácel

Návštěva u obdivuhodně čiperné veteránky

Členka ČsOL a válečná veteránka Štěpánka Kaliková 2. června 2014 oslavila své již 93. narozeniny. Žije s početným příbuzenstvem v rodinném domku v Milostovicích u Opavy. Snad mi tato milá dáma promine, že uvádím její věk, ale její fyzická i duševní svěžest je obdivuhodná.

Její životní příběhy, zejména ty válečné, jsou podrobně popsány na internetových stránkách v Paměti národa. O současných radostech, ale i starostech, jsme si s ní pohovořili právě v den jejich narozenin. Radost jí dělají zejména sportovně nadaní pravnucci Denis a Jasmínka, žáci ZŠ. Naopak velkou starost má o neteř, která je těžce zdravotně postižená a o kterou již celá dlouhá desetiletí pečuje.

Poblahopřát veteránce přišel z KVV Ostrava kpt. Petr Malý, zástupci ČSBS a Jednoty ČsOL Opavě plk. v. v. Ing. Jaroslav Žáček a Božena Mynářová, kteří ji předali dárky. Kytici jublantku obdaroval předseda jednoty a terénní pracovník projektu Péče o válečné veterány Václav Krejčí.

Společnou delegaci naopak čekali bohaté pohoštění, které paní Štěpánka připravila spolu s dcerou a vnučkou. Po několika hodinách srdečného hovoru jsme se museli rozloučit, protože oslavenkyně očekávala ještě další gratulanty. Naši jublantce přejeme do dalších let hodně zdraví a aktivitu jako doposud.

Text a foto: Václav Krejčí

Není jubilant jako jubilant

Dne 6. 6. 2014 se dožil významného jubilea pan František Hamada z Uherského Hradiště. Přimo v tento den nebylo možné pro souběh akcí přijet gratulovat. Sám

jubilant totiž byl na pravidelném koncertování „pondělníků“, kteří se každých 14 dní scházejí a hrají sobě pro potěchu. Bývalý primáš souboru Hradišťan při tom hraje stále na housle a připravuje program setkání. Pěkné moravské písničky, dobré víno a parta kamarádů mu pomáhají aktivně prožívat život i v tak vysokém věku. Přesto jsme se setkali. Přítomní byli pracovník odboru péče o válečné veterány MO ČR Jiří Mašek a krajský koordinátor projektu POVV Karel Vaculík. Spolu s autorem článku strávili krásné dvě hodiny ve společnosti vzácného člověka, který prožil a prožívá výjimečný život. Vzpomínal na odboj, na věznění, ale také na to, kolika lidem přinesl se souborem Hradišťan hned po válce radost a zapomenutí na krutá léta nesvobody.

Připravil: Skácel, vedoucí projektu POVV

Slovo výlet je od slova letět...

V Domově péče o válečné veterány Bílý Kříž v Karlových Varech je o naše veterány dobře postaráno. Nejenže mají krásné bydlení a výtečné služby, ale ještě mají nachystány nevšední zážitky. Jejich výlety a aktivity jim přinášejí spoustu radosti. Chtěli bychom se s čtenáři podělit o zážitek opravdu jedinečný.

Druhý červnový den totiž ráno vyjelo auto z Bílého Kříže na karlovarské letiště, kde veteráni byli odbaveni letištním personálem a prošli do čekárny. Zde již vyčkali na přistání vojenského vrtulníku s kapitánem Bohunkem a jeho posádkou. Naštěstí si všude veteráni vozi svůj schůdek, a tak ho i zde využili. Do vrtulníku vedou čtyři výklopné schůdky, spodní je asi 50 cm nad zemí. Nutno podotknout, že věkový průměr našich cestujících

je kolem 90 let. A tak samotný výstup do vrtulníku byl sportovní výkon hodný obdivu. Od kapitána všichni dostali instrukce, které se připoutat a sluchátka na uši.

Vrtulník se vznesl nad zemský povrch v 10:30. Trasa byla předem dohodnutá. Veteráni viděli z výšin Karlovy Vary a hlavně svůj Bílý Kříž. Pak už se letělo nad Ostrov, Jáchymov, Boží Dar, Klinovec, Hroznětín, Velký Rybník, Loučky, Loket, Slavkov a zpět do Karlových Varů. Pro tento den byla většina zúčastněných již dost unavena. Ale hned nazítří se nechali slyšet, že by letěli znovu.

Děkujeme posádce vrtulníku za ohleduplnou péči a pozornost, kterou veteránům projeví. Děkujeme karlovarskému letišti za možnost přistání. Děkujeme i ministru obrany ČR za povolení výletu. V neposlední řadě děkujeme řediteli DPVV Pavlu Mackovi za skvělý nápad a hlavně podporu v realizaci leteckého výletu.

*Z Bílého Kříže Květa Rokosová, sociální pracovnice,
foto: archiv autorky*

Byli jsme na návštěvě u odbojáře Václava Pošty

Nabízí se otázka, čím se vlastně zabývají druhováleční veteráni a účastníci odboje v současnosti. Určitě jen nevzpomínají na minulost, kdy byli mladí, ale mnozí z nich se i přes pokročilý věk věnují nějakému koníčku. Mezi takové nepochybně patří i Václav Pošta. Toho jsme v červenci spolu s terénním pracovníkem projektu POVV Karolem Janouškem navštívili v Praze na Smíchově, kde žije obklopen rodinou a krásným prostředím.

Bylo to příjemné setkání. Václav Pošta zavzpomínal na válečné období, kdy jako student grafické školy začal pomáhat v odboji. Nejdříve ve Zpravodajské brigádě a posléze v odbojové skupině Předvoj. Distribuoval tiskoviny (noviny, letáky) a prováděl drobnou sabotážní činnost. Když Němci zavřeli školy, odešel k rodičům na Mladoboleslavsko, kde pokračoval v odboji. Při jedné zvláště nebezpečné akci byl vážně zraněn střepinou granátu do pravého kolena. Stopy zranění si nese dodnes.

Po válce se naplno věnoval jako výtvarník grafice, malování, vyřezávání a dalším výtvarným technikám, kterým je věren dosud. Jako všichni senioři „nemá čas“, avšak u něho to platí obzvláště, neboť veškeré volné chvíle věnuje svému koníčku.

Setkání s Václavem Poštou bylo velmi milé, osvěžující a pro nás mladší i energeticky dobíjející. S příjemným pocitem jsme odcházeli a popřáli mu mnoho výtvarných nápadů a úspěchů v jeho další tvorbě.

Připravila: Jitka Fortelná, sociální pracovnice projektu POVV

Babičko a dědečku, vyprávějte!

Dary byly zakoupeny z prostředků získaných dobrovolnými příspěvky obecnostva na vystoupeních Vojenského uměleckého souboru Ondráš. Předání se zúčastnil ředitel souboru pplk. Aleš Krkoška spolu s vedoucím projektu Péče o válečné veterány Pavlem Skácelem a terénními pracovníky projektu. Mezi přítomnými byl i zástupce ředitele odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany ČR Milan Bachan.

Setkání se neslo ve velmi příjemném a dokonce velmi veselém duchu. Nejen kvůli milému pohoštění, ale i zásluhou generálmajora Jaroslava Klemeše, který po úvodních projevech požádal všechny řečníky,

V Ústřední vojenské nemocnici Praha v prostorách Domova péče o válečné veterány se konala 25. června letošního roku mimořádná akce. Šlo o předání darů válečným veteránům, kteří zde v současné době žijí. Pro všechny byly připraveny knihy s názvem „Babičko vyprávěj“ a „Dědečku

vyprávěj“, kam se za asistence personálu či pracovníků projektu POVV zaznamenávají vzpomínky veteránů od dětství až po současnost. Veteránům byly předány rovněž různé speciální zdravotní pomůcky, které ulehčí práci zdravotnickému personálu při péči o válečné veterány.

aby svůj projev zopakovali ještě jednou – hlasitě. To proto, že většina přítomných válečných veteránů už špatně slyší...

Připravil: Ladislav Lenk

Královéhradecký kraj věnoval dar válečným veteránům

Také v roce 2014 se rada Královéhradeckého kraje včele s hejtmanem kraje Lubomírem Francem rozhodla schválit dar pro válečné veterány Královéhradeckého kraje. Z tohoto daru jsou pořizovány dárkové balíčky při příležitosti kulatých životních jubileí a narozenin. V tomto roce proto byly předány dárkové balíčky těm veteránkám a veteránům, kteří se dožili 90 – např. paní Gulinové Libuši, pplk. prof. MUDr. Leo Steinhartovi, DrSc., paní Svatavě Kubečkové, panu Evženu Cimprichovi, Hedvice Klamtové či mjr. MUDr. Iljovi Koprivovi.

Dárky byli dále obdarováni váleční veteráni, kteří se dožili více jak 90 let, jako např. Michal Hlavička, npor. Josef Fronc, Alexandr Leško, Vlasta Nováková a Jiří Pavel.

Z uvedeného daru budeme i v letošním roce pořádat setkání válečných veteránů, přepravu válečných veteránů na jednotlivé akce pořádané ústředím ČsOL a MO.

Připravil: Jaromír Mareček

